

Easternijtsjerk, De Lytse Ein 34

QuickScan

JM ecologie b.v., 2023

QuickScan Easternijtsjerk, De Lytse Ein 34

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming

Rapportnummer

R23.127

Status

1.0 (definitief)

Datum

10-08-2023

Opdrachtgever

Hekstra Bedrijven
Willemsrijtje 5
9104 EL Damwald

Auteur

W. Smeenk

Controle

C. Bos

Voorpagina

Overzicht plangebied

Te citeren als

Smeenk. W, 2023. QuickScan Easternijtsjerk, De Lytse Ein; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport R23.127 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Copyright

© 2023 JM ecologie b.v.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding.....	1
1.2	Globale ligging	1
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland	2
1.4	Scope van de QuickScan	3
1.5	Werkwijze.....	4
2	Beschrijving locatie en ingreep.....	5
2.1	Locatie.....	5
2.2	Ingreep.....	7
3	Resultaten bureaustudie en veldbezoek soortbescherming	9
3.1	Bureaustudie (NDFF)	9
3.2	Veldbezoek.....	9
4	Effecten en gevolgen	18
4.1	Overzicht beschermde soorten	18
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	18
5	Vervolgstappen	20
5.1	Soorten	20
6	Conclusie.....	22
	Geraadpleegde bronnen	23
	Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie	1

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Hekstra Bedrijven heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soorten uitgevoerd aan een perceel ten westen van de Lytse Ein 34 te Easternijtsjerk, gemeente Noardeast-Fryslân, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens om op het perceel een woonhuis te realiseren met enkele bijgebouwen. Om te onderzoeken hoe de geplande voornemens zich verhouden tot (potentieel) aanwezig beschermde natuurwaarden in en nabij het plangebied en of deze negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen plannen, is er een QuickScan uitgevoerd.

1.2 Globale ligging

Het plangebied betreft een agrarisch perceel, gelegen aan de buitenrand van het dorp Easternijtsjerk. Easternijtsjerk is gelegen ten noordoosten van Dokkum. De directe omgeving van het plangebied is omgeven door agrarische percelen, woningen, een zuidelijk gelegen bosgebiedje, sloten en autowegen. De ruimere omgeving bestaat tevens uit agrarische percelen, een oostelijk gelegen watergang “de Paezens” en circa 2,8 kilometer ten noorden is de Waddenzee gelegen.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied in Easternijtsjerk (bron achtergrond: Esri).

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

In aanvulling op de Vogelrichtlijn, geldt er voor een aantal vogelsoorten die jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren een jaarrond bescherming van de nesten. De meeste provincies en het Rijk hanteren de "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012". Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5). Voor deze laatste categorie geldt alleen een jaarrond beschermde status indien ecologisch zwaarwegende omstandigheden dat rechtvaardigen. In de provincies Overijssel, Flevoland en Limburg geldt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten, waarin een andere categorisering is aangebracht. In de provincie Friesland treedt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten in werking met ingang van de Omgevingswet. De provincie Groningen hanteert geen officiële lijst, maar stelt dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan, zolang dit niet leidt tot het beschadigen van de functionaliteit van een vaste voortplantings- of rustplaats. Tevens mag de verstoring er niet toe leiden dat de leefomgeving die nodig is om de vaste voortplantings- of rustplaats te laten functioneren, in het geding komt.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen één of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande wijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Er wordt in deze QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, NatuurNetwerk Nederland en overige provinciale gebiedsbescherming) en de bescherming Houtopstanden.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen en rond het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoeken en de invoer van de geplande werkzaamheden en/of wijziging meerdere jaren wordt, of indien de omstandigheden significant wijzigen, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn. De ligging van beschermde gebieden ten opzichte van het plangebied wordt vastgesteld aan de hand van online databanken van de provincies en het rijk.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog Wout Smeenk en Jurjen Maris van JM ecologie b.v. op 19 Juli 2023. Het bezoek is op deze dag uitgevoerd van 09:00 tot 10:00 uur, bij een temperatuur van 16 °C en een windkracht van 2 Bft, op een bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieru it zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden en/of wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatsvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in Easternijtsjerk aan de zuidwestelijke rand van het dorp. Het plangebied betreft een weiland welke wordt gebruikt voor beweiding van schapen. Het perceel dat het plangebied vormt heeft een oppervlakte van 3552 m². Momenteel is er gras op het weiland aanwezig dat door de beweiding van schapen wordt kort gehouden. Het perceel is omgeven door een hekwerk. Aan de noord en zuidzijde van het perceel zijn watergangen gelegen. In de watergang aan de noordzijde van het perceel was tijdens het veldbezoek een dunne laag water aanwezig. Verder is deze watergang begroeid met riet en gras vegetatie. Ook is er in de noordelijke watergang een dam met duiker aanwezig als toegangsweg naar het weiland. In de watergang aan de zuidzijde van het perceel was tijdens het veldbezoek een diepere laag water aanwezig met kroos. De zijde van deze sloot grenzend aan het plangebied is begroeid met oeverplanten. De zijde van deze sloot grenzend aan het bosgebied is tevens begroeid met oeverplanten. Aan de oost en westzijde van het plangebied zijn woningen gelegen. Beide woningen hebben dakpannen daken, bakstenen muren en boeiborden. Ook zijn er aan de oostzijde van het plangebied kassen gelegen waarin op het moment van veldbezoek kool verbouwd werd. Daarnaast is aan de zuidkant van het plangebied een bosgebied gelegen.

Afbeelding 2.1. Ligging van het plangebied in Easternijtsjerk (bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 2.2. Woning aan westzijde van plangebied.

Afbeelding 2.3. Sloop aan zuidzijde van plangebied.

Afbeelding 2.4. Binnenkant kas op naastgelegen perceel.

Afbeelding 2.5. Bosgebied zuidzijde perceel

Afbeelding 2.6. perceel met bosschage en kassen.

Afbeelding 2.7. sloot aan noordzijde perceel.

Afbeelding 2.8. Huis en kassen oostzijde perceel.

2.2 Ingereep

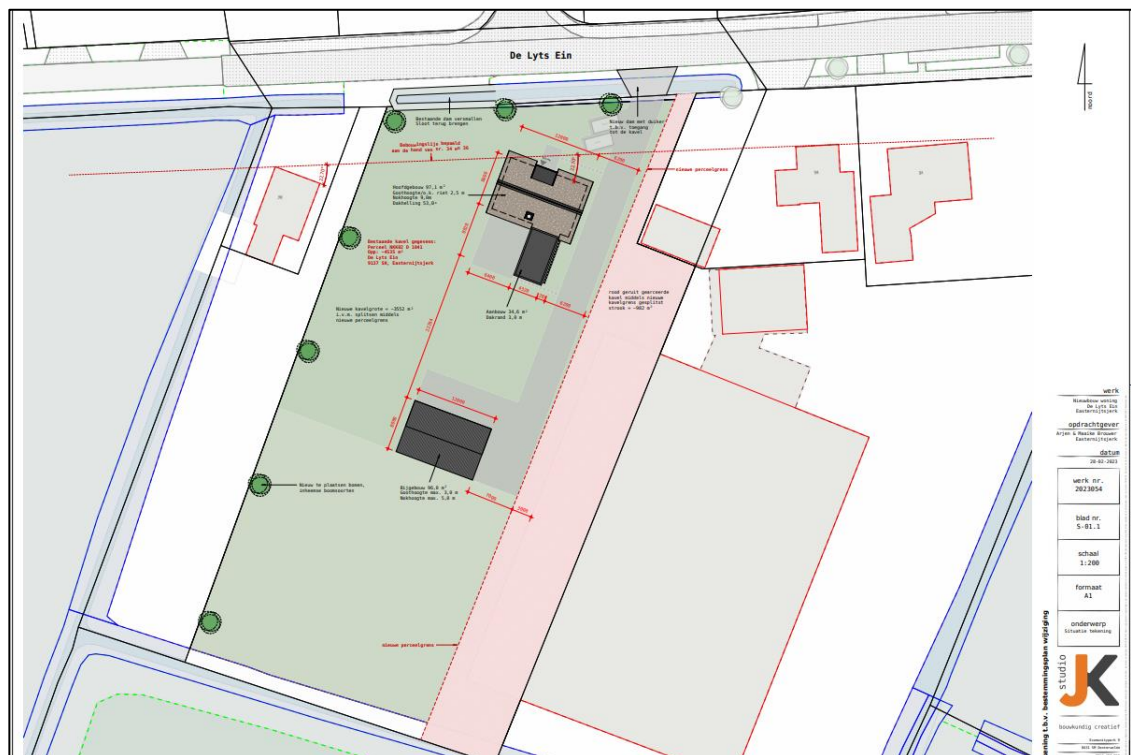
De opdrachtgever is voornemens om een woning met bijgebouw te realiseren binnen het plangebied. Het plangebied is een weiland perceel van 3552 m². Op dit perceel zal een woning worden gerealiseerd van 97,1 m² met een aanbouw van 34,6 m² en een bijgebouw van 96,0 m². Momenteel is het plangebied in gebruik als weiland voor de beweiding van schapen.

Naast het realiseren van de woning, uitbouw, het bijgebouw en het verplaatsen van de dam in de sloot aan de noordzijde van het plangebied, zullen er ook nog twee parkeerplekken worden gerealiseerd, bestrating worden aangelegd en inheemse bomen worden aangeplant.

De sloot ten noorden van het plangebied wordt versmald en een nieuwe dam met duiker worden hierin aangebracht. Over de duiker zal een oprit naar het perceel worden aangelegd.

Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen bomen of gebouwen aangetast of verwijderd. Er is niet bekend of tijdens de bouw van de nieuwe woning ook heipalen zullen worden geplaatst of dat er grond zal worden gesaneerd. Tevens is nog niet bekend hoe het plangebied tijdens de werkzaamheden zal worden ingericht.

Afbeeldingen 2.2 en 2.3 geven een weergave van het planvoornemen. Er is nog niet bekend wanneer de werkzaamheden zullen starten.

Afbeelding 2.2. Tekening nieuwe situatie plangebied (bron: Studio JK, 2023).

Afbeelding 2.3. Schetsontwerp nieuwe woning met uitbouw en bijgebouw (bron: Studio JK, 2023).

3 Resultaten bureaustudie en veldbezoek soortbescherming

3.1 Bureaustudie (NDFF)

Om een inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde natuurwaarden binnen en in de omgeving van het plangebied, wordt onder andere gekeken naar de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). In deze database staan gevalideerde waarnemingen van zowel beschermde, als niet-beschermde soorten. Om een representatief beeld te krijgen van de mogelijk aanwezige beschermde natuurwaarden is gekeken naar waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen vijf jaar binnen, en in een straal van 2500 meter rondom het plangebied. In onderstaande tabel zijn de bekende beschermde soorten uit de NDFF weergegeven.

Tabel 3.1. Uit de bureaustudie bekende vogels met jaarrond beschermde nesten, Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (bron: NDFF).

Soortgroep	Soortnaam	Beschermingsregime (Wnb)
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Buizerd	Artikel 3.1
	Gierzwaluw	Artikel 3.1
	Havik	Artikel 3.1
	Huismus	Artikel 3.1
	Kerkuil	Artikel 3.1
	Ransuil	Artikel 3.1
	Roek	Artikel 3.1
	Slechtvalk	Artikel 3.1
	Sperwer	Artikel 3.1
	Steenuil	Artikel 3.1
Zoogdieren	Vleermuizen*	Artikel 3.5
	Damhert	Artikel 3.10
	Gewone zeehond	Artikel 3.10
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Artikel 3.10

*Gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

De resultaten van de bureaustudie zijn gedurende het veldbezoek benut als hulpmiddel voor het bepalen welke soorten mogelijk binnen en rond het plangebied voor kunnen komen.

3.2 Veldbezoek

Gedurende het veldbezoek is, naast het plangebied, een zone rondom het plangebied bezocht om de aanwezige natuurwaarden te inventariseren. Deze zone wordt gehanteerd, omdat werkzaamheden die plaatsvinden binnen het plangebied effecten kunnen hebben op de omgeving. Deze zone wordt door de ter zake kundige ecoloog tijdens het terreinbezoek bepaald.

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.2.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten zijn ook de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie jaarrond beschermd zijn (categorie 1 tot en met 4) en soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (categorie 5). Alle provincies hanteren een eigen lijst met (potentieel) jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen. Een overzicht van de soorten per provincie is weergegeven in bijlage 1.

In de provincie Friesland zal bij de inwerkingtreding van de omgevingswet een aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treden. In bijlage 1 is tevens de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten weergegeven. Voor de provincie Friesland wordt tevens de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten behandeld indien deze soorten worden verwacht.

In onderstaande alinea's worden de soorten met een jaarrond beschermd nest en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie behandeld. Daarnaast worden de soorten met potentieel jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen behandeld die kunnen voorkomen binnen het plangebied of de directe omgeving. Hierbij wordt afgewogen of er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die de jaarronde bescherming kunnen rechtvaardigen.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar jaarrond beschermde nesten binnen en rond het plangebied. Binnen het plangebied zijn geen nesten aangetroffen, echter in het zuidelijk gelegen bosgebiedje is wel een boomnest aangetroffen. Dit nest is, gezien de omvang en de ligging, geschikt voor soorten als buizerd, boomvalk, havik, ransuil en sperwer.

Afbeelding 3.1 Waargenomen nest in bosschage.

Huismus en gierzwaluw zouden in de westelijk en oostelijk gelegen woningen, Lytse Ein 36 en 34, mogelijk tot broeden kunnen komen vanwege de dakpannen dakbedekking met openingen en een dakgoot.

Vanwege de aanwezigheid van woningen met dakpannen daken, dakgoten en daklijsten aan de west, oost en noord zijde van het plangebied, zijn nesten van huismus en gierzwaluw niet uit te sluiten binnen en rond het plangebied.

In de directe omgeving van het plangebied is geen cultuur landschap met afwisselende landschapselementen zoals grote open schuren, kerken of rustige rommelhoekjes aanwezig. Door afwezigheid van woningen of schuren met geschikte openingen worden kerkuil en steenuil uitgesloten binnen en rond het plangebied.

Er is tijdens het veldbezoek één solitair nest waargenomen. Door het ontbreken van meerdere nesten in en rond het plangebied kan de aanwezigheid van nesten van roek worden uitgesloten in en rond het plangebied. Tevens ontbreken in en rond het plangebied geschikte hoge gebouwen, palen en masten waardoor nestlocaties van de slechtvalk zijn uitgesloten.

In de directe omgeving van het plangebied is geen beek of rivier omzoomd door bossen of loofbomen aanwezig. Hierdoor kan de grote gele kwikstaart worden uitgesloten in en rond het plangebied.

Binnen het plangebied zijn geen richels van bergen en steengroeves aanwezig. Tevens valt het plangebied buiten het bekende verspreidingsgebied van de oehoe. Hierdoor wordt de oehoe uitgesloten binnen en rond het plangebied. Binnen en rond het plangebied zijn geen hoge palen, masten of schoorstenen aanwezig. Door het ontbreken van dit soort menselijke bouwwerken wordt de ooievaar uitgesloten binnen en rond het plangebied. Door het ontbreken van loofbossen en gemengde bossen met open plekken, heide, hoogvenen en graslandjes of moerasbossen is de wespandief uit te sluiten binnen en rond het plangebied. Ook ontbreekt er in en rond het plangebied een halfopen bos en waterrijke gebieden zoals rivierdalen met oobossen en moerasgebieden. Daardoor is de zwarte wouw uit te sluiten binnen en rond het plangebied.

Consequenties van de ingreep op jaarrond beschermde nesten van buizerd, boomvalk, havik, ransuil, sperwer, huismus en gierzwaluw staan beschreven in paragraaf 4.2.

Mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar aanwezigheid van mogelijk jaarrond beschermde nesten van vogels. In het bosgebied aan de zuidzijde van het plangebied zouden mogelijk vogels zoals koolmees en pimpelmees tot broeden kunnen komen. Tevens zou spreeuw in de omliggende woningen tot broeden kunnen komen. Er zijn echter geen ecologisch zwaarwegende redenen om deze nesten als jaarrond beschermd te beschouwen, gezien voldoende alternatieve broedgelegenheid zoals overige woningen en tuinen in de omgeving aanwezig zijn. Voor deze soorten geldt daarom hetzelfde als voor 'algemene broedvogels'.

Algemene broedvogels

In en rond het plangebied zijn diverse mogelijkheden voor algemene broedvogels om tot broeden te komen. In het bosgebied aan de zuidzijde van het plangebied kunnen soorten als merel en roodborst tot broeden komen, in de agrarische percelen kunnen weidevogels als Kievit en schollekster tot broeden komen en in de watergangen kunnen diverse watervogels zoals wilde eend en meerkoet tot broeden komen. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan daarmee niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foerageergebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de

vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foerageergebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig die als verblijfplaats voor vleermuizen kunnen dienen. Echter zijn er direct rond het plangebied wel woningen gelegen. Deze woningen zouden mogelijk geschikt kunnen zijn als kraam-, paar- zomer- of winterverblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraam) en laatvlieger vanwege de dakpannen daken en mogelijk aanwezige spouwmuren. Door de aanwezige woningen kan de aanwezigheid van gebouwbewonende vleermuizen niet worden uitgesloten.

Niet alle bomen in het bosgebied aan de zuidzijde van het plangebied zijn gecontroleerd op holtes, scheuren en spleten. Mogelijk zijn hier geschikte holtes aanwezig voor boombewonende vleermuizen zoals de watervleermuis. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het bosgebied kan daarmee niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op vleermuisverblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende soorten staan beschreven in paragraaf 4.2.

Vliegroutes

In de omgeving van het plangebied is de Paezens gelegen. Deze watergang zou mogelijk dienst kunnen doen als vliegroute ondersteuning voor vleermuizen. Echter zit tussen het plangebied en de watergang de Paezens in het dorp Easternijtsjerk gelegen. Door de ligging van het dorp tussen het plangebied en de Paezens en de afstand tussen het plangebied en deze watergang. Wordt het veroorzaken van een negatief effect door uitvoering van de werkzaamheden binnen het plangebied op de mogelijke vliegroute voor vleermuizen hiermee uitgesloten.

Foerageergebied

Het plangebied zou mogelijk dienst kunnen doen als foerageergebied voor vleermuizen. Echter is in de omgeving voldoende alternatief, minstens even geschikt foerageergebied beschikbaar. Om deze redenen wordt het plangebied niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

3.2.3 Zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied meerdere waarnemingen bekend zijn van beschermde zoogdiersoorten. Het gaat hier om het damhert en de gewone zeehond.

Damhert

Het damhert leeft bij voorkeur in loofbossen en gemengde bossen met een dichte ondergroei en voldoende grassen, maar ook in naaldbossen en randzones bij gras- en akkerlanden. Het damhert maakt geen gebruik van vaste verblijfplaatsen (Zoogdierverseniging, z.d.). Omdat het damhert geen gebruik maakt van vaste verblijfplaatsen en er in de omgeving voldoende geschikt alternatief foerageergebied aanwezig is. Wordt het damhert uitgesloten binnen en rond het plangebied.

Gewone zeehond

De gewone zeehond leeft voornamelijk in getijdengebieden waar plekken aanwezig zijn die bij eb droogvallen. Deze plekken zijn vooral te vinden langs zandige kusten en rotskusten, maar ook op met wier bedekte riffen, kiezelsteenstranden, zandplaten en stenen. Ze hebben een sterke voorkeur voor rustige plekken, zonder menselijke aanwezigheid. Tijdens hoog water zwemmen gewone zeehonden naar andere (diepere) delen om te foerageren. Een enkele keer komt een gewone zeehond (tijdelijke) voor bij riviermondingen of zelfs in (zoete) binnenwateren (Zoogdierverseniging, z.d.). Binnen en rond het plangebied zijn geen grote watergangen die in verbinding staan met de Waddenzee. Tevens is er ook een grote afstand van het plangebied tot aan de Waddenzee. Door het ontbreken van het juiste habitat van de gewone zeehond kan deze worden uitgesloten binnen en rond het plangebied.

Overige beschermde zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (walvisachtigen, grijze zeehond en walrus), grote waterrijke milieus met voldoende dekking en moerasgebieden,

Rond het plangebied is een klein bosgebiedje aanwezig. (eekhoorn, wild zwijn, das, edelhert en grote bosmuis). Echter kunnen op basis van het bekende verspreidingsgebied ten opzichte van het plangebied de eekhoorn, wild zwijn, das, edelhert en grote bosmuis worden uitgesloten.

Uit de verspreidingsatlas blijkt dat de wolf is waargenomen rond Easternijtsjerk, echter is de omgeving van het plangebied alleen geschikt als foerageergebied voor de wolf. Omdat er genoeg alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig is wordt dit niet als essentieel foerageergebied beschouwd.

Wel is er in de omgeving van het plangebied gras- en akkerland (veldspitsmuis) aanwezig, echter valt het plangebied buiten het bekende verspreidingsgebied van de veldspitsmuis. Tevens valt het bekende verspreidingsgebied van meerdere soorten buiten het plangebied, enkele zoogdiersoorten (gewone hamster, hazelmuis, lynx, wilde kat en eikelmuis) komen van nature alleen in Zuid-Limburg voor, waardoor de aanwezigheid van deze beschermde zoogdiersoorten wordt uitgesloten.

Rond het plangebied zijn watergangen met een rijke oeverbegroeiing aanwezig (bever, otter, Noordse woelmuis, waterspitsmuis) aanwezig. Echter valt het plangebied buiten het bekende verspreidingsgebied van de bever, noordse woelmuis en waterspitsmuis waardoor deze soorten niet worden verwacht binnen het plangebied. Door het ontbreken van wateren zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Wordt de aanwezigheid van de otter niet verwacht binnen het plangebied.

3.2.4 Reptielen

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (dikkopschildpad, Kemps zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad), heide-, laag- en hoogveen- of duinengebieden met een rijke vegetatiestructuur (gladde slang, zandhagedis, adder, levendbarende hagedis), rijk begroeide watergangen met een natuurlijke oever (ringslang) of bosrijke gebieden en heideterreinen met dichte vegetatie (hazelworm) aanwezig. De muurhagedis komt van nature alleen voor op de oude stadsmuren van Maastricht, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde reptielensoorten wordt derhalve uitgesloten.

3.2.5 Amfibieën

Grenzend aan het plangebied zijn watergangen met een goed ontwikkelde oever- en watervegetatie aanwezig (boomkikker, heikikker, knoflookpad, poelkikker). Echter valt het plangebied buiten de bekende verspreiding van de boomkikker, heikikker, knoflookpad en poelkikker. Daarom kunnen deze soorten worden uitgesloten binnen en rond het plangebied. Tevens zijn er geen poelen, vennen of ondiepe watergangen (rugstreeppad) in de omgeving aanwezig, of watergangen in een bosrijke omgeving (kamsalamander), of de watergangen in de omgeving zijn breed, verbonden met andere watergangen en bevatten waarschijnlijk veel vis, waardoor dit ongeschikt habitat is voor overige beschermde amfibieënsoorten. De geelbuikvuurpad, vroedmeesterpad, vinpootsalamander en vuursalamander komen daarnaast van nature alleen voor in Noord-Brabant en Zuid-Limburg, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde amfibieënsoorten wordt derhalve uitgesloten.

Niet-beschermde amfibiesoorten (zorgplicht)

Binnen het plangebied kunnen diverse soorten voorkomen welke zijn geplaatst op de vrijstellingslijst van de provincie Friesland en waarvoor in het kader van de Wet natuurbescherming geen ontheffing hoeft worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt echter wel de zorgplicht, wat inhoudt dat de werkzaamheden die nadelig kunnen zijn voor dieren en planten, in redelijkheid zo veel mogelijk moeten worden nagelaten of waarvoor maatregelen moeten worden genomen om onnodige schade aan dieren en planten te voorkomen.

In de sloot aan de noordzijde van het plangebied. Kunnen vrijgestelde soorten amfibieën voorkomen zoals bastaardkikker, meerkikker en kleine watersalamander. Omdat er werkzaamheden gaan plaatsvinden aan de noordelijke watergang grenzend aan het plangebied, kan er niet worden uitgesloten dat niet- beschermde, vrijgestelde soorten amfibieën worden verstoord, verwond of gedood. Dit is in strijd met de zorgplicht.

Consequenties van de ingreep op niet-beschermde, vrijgestelde amfibieën staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.6 Vissen

In de omgeving van het plangebied is geen marine habitat (houting, steur) of stromende rivieren, beken en meren met zuurstofrijk water aanwezig (beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal). De omgeving van het plangebied bevindt zich buiten het bekende verspreidingsgebied van de grote modderkruiper. De aanwezigheid van deze beschermde vissoorten wordt daarmee uitgesloten.

Niet-beschermde vissoorten (zorgplicht)

De watergangen grenzend aan het plangebied bevatten mogelijk algemene vissoorten, zoals tiendoornige stekelbaars, zeelt en kleine modderkruiper. Omdat er werkzaamheden plaatsvinden aan de noordelijke watergang grenzend aan het plangebied, kan er niet worden uitgesloten dat niet beschermde soorten vissen worden verstoord, verwond of gedood. Dit is in strijd met de zorgplicht.

Consequenties van de ingreep op niet beschermde vissen staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.7 Vlinders

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied een waarneming bekend is van een beschermde vlindersoort. Het gaat hier om de grote weerschijnvlinder.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder leeft in open plekken in bossen, zoals langs bospaden en bosranden. Als waardplant worden boswilg en grauwe wilg gebruikt, de imago's leven van sap van bloedende bomen (Vlinderstichting, z.d.). Er is één waarneming bekend van de grote weerschijnvlinder in Ljussens. In en rond het plangebied zijn geen bossen met open plekken aanwezig. Door de enkele waarneming en het ontbreken van geschikt habitat wordt de aanwezigheid van de grote weerschijnvlinder uitgesloten.

Overige beschermde vlinders

De meeste vlindersoorten zijn sterk gebonden aan het voorkeurs habitat, vaak in natuurgebieden, en zijn afhankelijk van de aanwezigheid van waardplanten. Tevens zijn er van veel soorten slechts enkele, geïsoleerde populaties bekend, of komen deze alleen voor in een specifieke regio in Nederland, als (Zuid) Limburg (donker pimpernelblauwtje, bruin dikkopje, spiegeldikkopje), de Weerribben (grote vuurvlinder), de Veluwe (bosparelmoervlinder, kleine heivlinder, grote parelmoervlinder), Waddeneilanden (grote parelmoervlinder) of de Moerputten in Noord-Brabant (pimpernelblauwtje).

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een natuurgebied met hoogveen, vennen en moeras (veenbesblauwtje, veenbosparelmoervlinder, veenhooibeestje), kruidenrijke schrale graslanden (veldparelmoervlinder, kommavvlinder, aardbeivlinder), vochtige loofbossen (kleine ijsvogelvlinder, bruine eikenpage), heide of duinen (duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, aardbeivlinder), waar diverse beschermde vlindersoorten kunnen voorkomen. De sleedoorpage, teunisbloempijlstaart en iepenpage komen niet voor in de omgeving van het plangebied en de aanwezigheid van deze soorten wordt daarmee uitgesloten. Tot slot zijn enkele beschermde vlindersoorten reeds verdwenen uit Nederland (tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje en moerasparelmoervlinder), of worden sporadisch waargenomen als dwaalgast (apollovlinder en boszandoog). De aanwezigheid van deze beschermde vlindersoorten wordt daarmee uitgesloten.

3.2.8 Libellen

De meeste libellensoorten zijn sterk gebonden aan hun voorkeurs habitat, welke voor de meeste beschermde libellensoorten langs rivieren en beken (gaffellibel, rivierrombout, beekrombout, bosbeekjuffer, gewone bronlibel), laagveen en hoogveenmoerassen (hoogveenglanslibel), vennen (gevlekte witsnuitlibel, Noordse winterjuffer, sierlijke witsnuitlibel, gevlekte glanslibel, speerwaterjuffer) en heidevelden (overwintering Noordse winterjuffer) ligt. De groene glazenmaker komt daarnaast alleen voor bij sloten met een dichte krabbenscheervegetatie.

Enkele soorten behoeven zeer specifiek habitat, zoals voedselarme tot iets voedselrijkere vennen en bosplasjes met (vaak) waterlelies (oostelijke witsnuitlibel), laagveen en heldere, matig voedselrijke wateren met kniediep water en vegetatie van verticale stengels van lisdodde, riet en holpijp (donkere

waterjuffer), begroeide moerassige plaatsen en verlandingszones van matig voedselarme vennen en petgaten (Kempense heidelibel) of zonnige, vaak kalkrijke stroompjes en bronnen met rijke water- en oevervegetatie met bij voorkeur kleine watereppe (mercuurwaterjuffer). Waarnemingen van deze soorten zijn vaak afkomstig uit een specifieke geografische regio, zoals de Catspoele en Dellebuursterheide (oostelijke witsnuitlibel), de Weerribben en voorheen het Naadermeer (donkere waterjuffer) en zeer specifieke locaties in Limburg en voorheen Noord-Brabant en Overijssel (mercuurwaterjuffer). De Kempense heidelibel is van origine alleen bekend in de Kempen, echter heeft het verspreidingsgebied van de soort zich in de afgelopen jaren flink uitgebreid. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van deze beschermde libellensoorten uitgesloten.

3.2.9 Kevers

De beschermde keversoorten in Nederland zijn afhankelijk van bossen met dood eikenhout (vliegend hert, heldenbok), populierenhout (vermiljoenkever) en holle bomen (juchtleerkever), of sloten en kanalen zonder krooslaag (gestreepte waterroofkever) en grote vennen (brede geelgerande waterroofkever). De verspreiding van een aantal van deze soorten beperkt zich tevens tot zeer specifieke locaties zoals een bos nabij Kerkrade (juchtleerkever), enkele vennen in Drenthe en de kop van Overijssel (brede geelgerande waterroofkever) en enkele eikenbossen bij Zwolle, bij Alkmaar en bij het riviereengebied (heldenbok), hoewel soms oude en nieuwe populaties (her)ontdekt worden. Het plangebied is niet gelegen nabij het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van deze beschermde keversoorten uitgesloten.

3.2.10 Haften

Er is één haftensoort beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de oevertaas, welke van nature voorkwam in de rivieren in Nederland, maar echter rond 1900 verdwenen is uit Nederland. De aanwezigheid van de oevertaas wordt daarmee uitgesloten.

3.2.11 Weekdieren

Er zijn twee weekdiersoorten beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de Bataafse stroommossel en de platte schijfhoren. De Bataafse stroommossel is reeds verdwenen uit Nederland. De platte schijfhoren komt voor in een groot deel van Nederland en leeft in zoete, heldere en schone wateren met een rijke vegetatie. Vanwege de ligging van het plangebied ten opzichte van de bekende verspreiding van de platte schijfhoorn. Wordt de aanwezigheid van de platte schijfhoorn uitgesloten binnen en rond het plangebied.

3.2.12 Kreeftachtigen

De enige beschermde kreeftachtige is de Europese rivierkreeft. Van nature kwam deze soort voor in de stroomgebieden langs de grotere rivieren. Tegenwoordig is er nog één populatie bekend van de Europese rivierkreeft op een landgoed nabij Arnhem. Het plangebied bevindt zich niet in de nabijheid van dit landgoed, waardoor de aanwezigheid van beschermde kreeftachtigen kan worden uitgesloten.

3.2.13 Vaatplanten

De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het riviereengebied, de duinen langs de westkust, Waddeneilanden of in het heuvelland van Zuid -

Limburg. Enkele plantensoorten groeien echter wel op stikstofrijke en bemeste bodems (o.a. brave hendrik, kruipend moerasscherm, brede wolfsmelk, dreps, korensla, naakte lathyrus, scherpkruid, smalle raai en wolfskers), maar komen alleen voor op specifieke geografische locaties zoals in Zuid-Limburg, of hebben andere eisen zoals een vochtige groeiplaats, specifieke bodemsoort of schaduw. Tevens verspreiden de meeste beschermde plantensoorten zich slecht, waardoor er vaak enkele geïsoleerde populaties bekend zijn. Gezien de aanwezige habitats binnen het plangebied in combinatie met de bekende huidige verspreiding van beschermde plantensoorten, kan uitgesloten worden dat deze soorten aanwezig zijn binnen het plangebied.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Onderstaand wordt gebruik gemaakt van de term “verstoringzone”. Deze term heeft betrekking tot de invloedssfeer welke is bepaald op de verwachte maximale verstoring die de onderhavige werkzaamheden mogelijk hebben op aanwezige natuurwaarden. Hierbij is rekening gehouden met tussenliggende elementen, visuele verstoring, verstoring door geluid, en verstoring door trillingen. De verstoringzone is per mogelijk aanwezige soort op basis van expert judgement bepaald aan de hand van deze verstoringseffecten en omgevingsfactoren, alsmede de gevoeligheid van de betreffende soort op basis van ecologie.

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten	buizerd, boomvalk, havik, ransuil, sperwer, huismus en gierzwaluw.	3.1.	Mogelijk.
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1.	Waarschijnlijk.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuissoorten.	3.5.	Mogelijk.
Amfibieën	Diverse niet beschermde soorten.	Zorgplicht.	Waarschijnlijk.
Vissen	Diverse niet beschermde soorten.	Zorgplicht.	Waarschijnlijk.

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In het bosgebied ten zuiden van het plangebied is een boomnest waargenomen. Dit nest kan gebruikt worden door soorten als buizerd, boomvalk, havik, sperwer en ransuil. Het boomnest dat is waargenomen, is aanwezig in het bosgebied vlak naast de N358 en de achtertuinen van de huizen aan weerszijde van het perceel. Hierdoor wordt deze nestlocatie al verstoord, doordat er menselijke activiteit en verkeer aanwezig is. Tevens worden de bomen waarin het nest is waargenomen tijdens de

werkzaamheden niet aangetast. De bomen staan op enige afstand van de beoogde werklocatie in het plangebied, en zullen door de werkzaamheden niet worden aangetast. Er worden daardoor geen negatieve effecten verwacht op dit mogelijk jaarrond beschermde nest van buizerd, havik, sperwer of ransuil.

Tevens zijn de woningen rond het plangebied geschikt voor huismus en gierzwaluw, vanwege de aanwezigheid van dakpannen daken en dakgoten. Huismus en gierzwaluw zijn gewend aan broeden in een urbane omgeving met veel menselijke verstoring. Doordat deze soorten dusdanig gewend zijn aan een urbane en humane omgeving en er geen gebouwen worden aangetast, zullen de werkzaamheden geen significant negatief effect hebben. Er zijn daarom geen vervolgstappen ten aanzien van de huismus en gierzwaluw.

Algemene broedvogels

In het plangebied en binnen de verstoringzone hiervan kunnen meerdere algemene broedvogels tot broeden komen. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden, worden mogelijk aanwezige broedende vogels rond het plangebied verstoord en hun nesten mogelijk vernietigd. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.1.1. genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Vleermuizen

Rond het plangebied zijn woningen aanwezig, waar zich mogelijk kraam-, paar-, zomer- of winterverblijfplaatsen kunnen bevinden van gebouwbewonende vleermuissoorten als de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis (geen kraam) en laatvlieger. Tevens kunnen in het zuidelijk gelegen bosgebied boomholtes aanwezig zijn, waar verblijfplaatsen van boombewonende soorten aanwezig kunnen zijn zoals de watervleermuis. De woningen en bomen in het bosgebied zullen niet fysiek worden aangetast. Wel is het mogelijk dat wanneer er na zonsondergang wordt gewerkt en bouwverlichting gebruikt wordt, dit een versturende werking kan hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen langs het plangebied. Ook kan de nieuwe situatie door lichtuitstraling een versturend effect hebben op aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen. Het verstoren van verblijfplaatsen van vleermuizen is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.1.2 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Niet beschermde amfibieën en vissen (zorgplicht)

In de sloten ten noorden en zuiden van het plangebied kunnen vrijgestelde amfibieën en vissen voorkomen. Tijdens de werkzaamheden zal een deel van de noordelijke sloot langs het plangebied worden gedempt en een ander deel van de sloot zal worden verlengd. Tijdens deze werkzaamheden kunnen eventueel aanwezige niet beschermde amfibie en vissoorten verstoord, gewond of gedood worden. Hierdoor wordt geadviseerd om de werkwijze te volgen zoals beschreven in paragraaf 5.1.3 geadviseerde vervolgstappen te hanteren.

5 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk worden de vervolgstappen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgstappen kunnen bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgstap kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een specifieke werkwijze worden omschreven waardoor negatieve effecten worden voorkomen en de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing.

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1.	Waarschijnlijk.	Specifieke werkwijze.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouw- en boombewonende soorten,	3.5.	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Amfibieën	Diverse soorten vrijgestelde amfibieën.	Zorgplicht.	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Vissen	Diverse soorten niet beschermde vissen.	Zorgplicht.	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.

5.1 Soorten

5.1.1 Algemene broedvogels; specifieke werkwijze

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringzone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Om te voorkomen dat algemene broedvogels zich vestigen binnen of rond het plangebied. Kunnen in het plangebied vlaggetjes worden geplaatst om broedvogels te weren. Ook kan er voor gekozen worden om in het plangebied het gras kort te houden en regelmatig te maaien om te voorkomen dat een vogel zich hier gaat vestigen. Om broedgevallen in de watergangen te voorkomen wordt er geadviseerd om de oevers van de aangrenzende sloten aan het plangebied te maaien en kort te houden.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen:

- Het plan- en verstoringsgebied dient eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

5.1.2 Vleermuizen; specifieke werkwijze

De woningen rond het plangebied kunnen dienst doen als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Ook kunnen er in het bosgebied aan de zuidzijde van het plangebied boomholtes aanwezig zijn, waar boombewonende vleermuizen kunnen verblijven. Het verstoren van verblijfplaatsen is een overtreding van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. Er moet tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie rekening gehouden worden met het vermijden van extra lichtoverlast op potentiële verblijfplaatsen. Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst, dan dienen onderstaande mitigerende maatregelen opgevolgd te worden.

Mitigerende maatregelen:

- Extra lichtoverlast tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie moet worden voorkomen door het licht weg te draaien van gebouwen en bomen
- Indien verlichting gevoerd moet worden dient er gekozen te worden voor amberkleurige verlichting.

5.1.3 Niet-beschermd, vrijgestelde amfibieën en vissen; specifieke werkwijze

In de sloot aan de noordzijde van het plangebied zullen werkzaamheden plaatsvinden. Hier zal een deel van de sloot worden gedempt en een ander deel worden uitgegraven. Omdat tijdens het uitvoeren van deze werkzaamheden mogelijk niet beschermd amfibieën- en vissoorten verstoord, verwond of gedood worden, zal er volgens een specifieke werkwijze moeten worden gewerkt.

- Er mag niet gewerkt worden bij temperaturen onder 0°C of boven 25°C
- Bij het droogleggen van een deel van een watergang dienen alle amfibieën en vissen een vlucht mogelijkheid richting een ander deel van de watergang te hebben.
- Bij het droogleggen van een complete waterpartij of watergang dient een erkend ecooloog aanwezig te zijn. Deze biedt ecologische begeleiding. Wanneer het waterpeil laag genoeg is zal de ecooloog de waterpartij afvissen en de gevangen amfibieën en vissen overbrengen naar een geschikte watergang of waterpartij welke onaangetast blijft nabij het plangebied.
- Voor het te dempen deel van de watergang wordt er geadviseerd om dit deel voor het dempen met een schot af te schermen om vervolgens met een graafmachine met schepbak leeg te scheppen zodat alle vissen en amfibieën kunnen worden overgezet naar een nabije en vergelijkbare watergang. Hiervoor zou ook een pomp met filter kunnen worden gebruikt zolang vissen en andere dieren hier niet in kunnen komen.

6 Conclusie

In opdracht van Hekstra Bedrijven heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soorten uitgevoerd ten behoeve van de bouw van een woning met bijgebouw aan De Lytse Ein 34 te Easternijtsjerk, gemeente Noardeast-Fryslân, provincie Friesland. De QuickScan is uitgevoerd om eventuele strijdigheden van de beoogde werkzaamheden en de toekomstige situatie met de Wet natuurbescherming op te sporen. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

Uit de QuickScan is gebleken dat er mogelijk negatieve effecten zijn op algemene broedvogels, verblijfplaatsen gebouw- en boombewonende vleermuizen en niet beschermde amfibieën en vissoorten door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Voor algemene broedvogels dient de specifieke werkwijze gevolgd te worden zoals beschreven in paragraaf 5.1.1.

Voor gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen dient de specifieke werkwijze gevolgd te worden zoals beschreven in paragraaf 5.1.2.

Voor de niet beschermde amfibieën en vis soorten dient de specifieke werkwijze gevolgd te worden zoals beschreven in paragraaf 5.1.3

Gorredijk, juli 2023
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 18 juli 2023.
- Studio JK, schetsontwerp nieuw te bouwen woning, 27 februari 2023.
- Studio JK, tekening t.b.v. bestemmingsplan wijziging, 28 februari 2023.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdierverseniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina libellen. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/libellen>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina vlinders. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>
- FLORON (z.d.). Verspreidingsatlas vaatplanten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>
- Zoogdierverseniging (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdierverseniging.nl/zoogdiersoorten>

Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie

Provincie Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Utrecht en Groningen*

Tabel 1. Jaarrond beschermde nesten in de provincies Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Utrecht en Groningen*.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiswaluw	5	Zwarte specht	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4: vogels die ieder jaar terug keren naar specifiek nest.

Categorie 5: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Vogels met een categorie 5 jaarrond beschermd nest worden alleen als jaarrond beschermd beschouwd wanneer hier een ecologisch zwaarwegende reden voor geldt.

*De provincie Groningen heeft met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming in 2017 gesteld dat er geen vaste lijst met jaarrond beschermde nesten wordt gehanteerd in de provincie Groningen, maar dat jaarronde bescherming afhankelijk is van de essentie van een nest. Wel erkent de provincie Groningen de lijsten van andere bevoegde gezagen. Om deze reden wordt de meest frequent gebruikte lijst jaarronde beschermde nesten gehanteerd en worden overige soorten met een essentieel nest toegevoegd indien van toepassing.

Provincie Limburg

Tabel 2. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Limburg.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	2	Bijeneter	4
Boomvalk	3	Blauwe reiger	4
Bosuil	2	Buizerd	4
Gierzwaluw	2	Draaihals	4
Grote gele kwikstaart	2	Grauwe klauwier	4
Havik	3	Grutto	4
Huisemus	2	Ijsvogel	4
Huiszwaluw	2	Kramsvogel	4
Kerkuil	1	Kwartelkoning	4
Oehoe	1	Oeverzwaluw	4
Ooievaar	2	Paapje	4
Raaf	3	Ringmus	4
Ransuil	3	Roerdomp	4
Rode wouw	3	Sperwer	4
Roek	1	Spotvogel	4
Slechtvalk	2	Visdief	4
Steenuil	1	Wulp	4
Torenvalk	3	Zomertortel	4
Wespendief	3	Zwarte specht	4
Zwarte wouw	3		

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of ieder jaar terugkeert naar specifiek nest.

Categorie 4: vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel is om elders een nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Provincie Overijssel

Tabel 3. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Overijssel.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5
Boomvalk	4	Bonte vliegenvanger	5
Bosuil	3	Boomklever	5
Buizerd	4	Boomkruiper	5
Gierzwaluw	2	Draaihals	5
Grote gele kwikstaart	3	Gekraagde roodstaart	5
Havik	4	Glanskop	5
Huisemus	2	Grauwe vliegenvanger	5
Huiszwaluw	2	Groene specht	5
Kerkuil	3	Grote bonte specht	5
Oehoe	3	Grutto	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Raaf	4	Kleine bonte specht	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Roek	2	Middelste bonte specht	5
Slechtvalk	3	Oeverwaluw	5
Sperwer	4	Ringmus	5
Steenuil	1	Spreeuw	5
Torenvalk	4	Tapuit	5
Wespendief	4	Tureluur	5
Zeearend	4	Veldleeuwerik	5
Zwarte specht	3	Wulp	5
Zwarte wouw	4	Zomertortel	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terug keren naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen.

Provincie Flevoland

Tabel 4. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Flevoland.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5b	Oeverwaluw	5b
Bosuil	4	Boomvalk	5a	Ooievaar ¹	5a
Gierzwaluw	2	Buizerd	5a	Raaf	5a
Grote gele kwikstaart	3	Draaihal	5b	Rode wouw	5a
Huismus	2	Groene specht	5b	Sperwer	5a
Kerkuil ²	1	Grote bonte specht	5b	Spreeuw	5b
Ransuil	4	Havik	5a	Tapuit	5b
Roek	2	Huiswaluw	5b	Wespendief	5a
Slechtvalk	3	Ijsvogel	5b	Zeearend	5a
Steenuil	1	Kleine bonte specht	5b	Zwarte specht	5b
Torenvalk	3	Middelste bonte specht	5b	Zwarte wouw	5a
		Oehoe	5a		

¹) Wanneer een ooievaarsnest in een hoogspanningsmast vanwege werkzaamheden moet worden weggehaald of verplaatst, dan kan dat buiten de periode dat er eieren/jongen aanwezig zijn, zonder ontheffing. Er dient na uitvoering van de werkzaamheden een gelijk aantal vervangende nesten in de hoogspanningsmast te worden aangeboden binnen hetzelfde territorium.

²) In het geval dat een kerkuilenkast binnen een erf wordt verplaatst buiten de periode dat er jongen aanwezig zijn, dan hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits onder begeleiding van een deskundige.

Categorie 1: nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5a: in beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale staat van instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn.

Categorie 5b: in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Provincie Friesland

Tabel 5. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland (tot inwerkingtreding omgevingswet).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnabelboomkruiper	5
Huisbus	2	Bosuil	5	Oeverwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiswaluw	5	Zwarte specht	5

Uit een conceptversie omgevingsverordening van 2021 blijkt dat mogelijk met ingang van de omgevingsverordening in de provincie Fryslân een nieuwe lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treedt, deze is echter nog niet definitief gemaakt en daarom nog niet geldig. Ook is het mogelijk dat deze lijst nog wijzigt of aan bepaalde voorwaarden verbonden is. In onderstaande tabel is opgenomen welke soorten met ingang van de omgevingsverordening jaarrond beschermd zijn in de provincie Fryslân.

Tabel 6. Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland vanaf inwerkingtreding omgevingswet (mogelijk vanaf 2023).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Ransuil	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Ringmus	2	Blauwe kiekendief	5
Boomvalk	4	Roek	2	Boerenwaluw	5
Bosuil	3	Slechtvalk	3	Bontbekplevier	5
Buizerd	4	Sperwer	4	Eider	5
Draaihals	4	Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Dwergster	2	Stormmeeuw	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Torenvalk	3	Grote mantelmeeuw	5
Grote gele kwikstaart	3	Wespendief	4	Grutto	5
Grote stern	2	Zeearend	4	Kleine bonte specht	5
Grote zilverreiger	2	Zwarte specht	3	Kleine mantelmeeuw	5
Havik	4	Zwarte stern	2	Kokmeeuw	5
Huisbus	1	Zwarte wouw	4	Kraanvogel	5
Huiswaluw	2	Zwartkopmeeuw	2	Middelste bonte specht	5
IJsvogel	3			Oeverwaluw	5
Kerkuil	1			Paapje	5
Lepelaar	2			Ruigpootuil	5
Noordse stern	2			Scholekster	5
Oehoe	3			Spreeuw	5
Ooievaar	3			Strandplevier	5
Purperreiger	2			Visdief	5
Raaf	3			Zilvermeeuw	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk is van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terugkeert naar specifiek nesten die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Provincie Drenthe

Tabel 7. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Drenthe.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Sperwer	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Steenuil	1	Boerenzwaluw	5
Boomvalk	4	Wespendief	4	Buizerd	5
Bosuil	3	Zeearend	4	Gekraagde roodstaart	5
Draaihals	4	Zwarte specht	3	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Zwarte stern	2	Ijsvogel	5
Grote gele kwikstaart	3	Zwarte wouw	4	Kleine bonte specht	5
Havik	4			Kokmeeuw	5
Huisbus	2			Kraanvogel	5
Huiszwaluw	2			Middelste bonte specht	5
Kerkuil	3			Oeverzwaluw	5
Oehoe	3			Paapje	5
Raaf	3			Ruigpootuil	5
Ransuil	4			Scholekster	5
Ringmus	2			Spreeuw	5
Rode wouw	4			Torenvalk	5
Roek	2			Visdief	5
Slechtvalk	3			Wilde zwaan	5

Categorie 1: nesten die behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (steenuil).

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4: vogels die ieder jaar terug keren naar specifiek nest en niet tot nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel om zich elders te vestigen. Vogels met een categorie 5 jaarrond beschermd nest worden alleen als jaarrond beschermd beschouwd wanneer hier een ecologisch zwaarwegende reden voor geldt.